

LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA

VYDÁVÁ TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL A ZÁKLADNÍ ŠKOLA HANSPAULKA

160 LET

1862-2022

NÁRODU A SVOBODĚ

CO?
NAJDETE
UVNITŘ

Církev, věda a umění ■ **† Pravoslav Dynybyl**
■ **Knihy pro děti** ■ **Ze školy** ■
Seznam živností 30. let ■ **Ze Sokola**
■ **Od sv. Matěje** ■ **Aktuality** ■ **Informace**

1 / 2022

25. ročník

Z D A R M A

Překvapivé ústupky církve vědě a umění ve XX. století

Od devatenáctého století ustupuje církev od některých dosavadních neměnných zásad a připouští, aby se na výzdobě kostelů mohli podílet i světští, moderní malíři. Jedním z příkladů je i římskokatolická barokní kaple Nejsvětější trojice v ulici Nad Komornickou, postavená po roce 1750. Při obnově po roce 1853 vyzdobil moderní malíř Josef Matěj Navrátil kopuli kaple, nikoliv na zakázku, ale podle svého malířského záměru malbou světců, váz a květů. V roce 2004 byly nástropní malby restaurovány.

Církev nebyla vždy k objevům a inovacím tak vstřícná. Giordano Bruno v 16. století a Galileo Galilei o půl století později, v polemice s církví o svých vědeckých objevech, neuspěli. Bruno, který tvrdil, že Slunce a Země nejsou jediná tělesa v nekonečném vesmíru, byl upálen. Galilei s myšlenkou, že Země se otáčí kolem své osy a současně cestuje kolem Slunce (heliocentrismus) musel, rovněž pod hrozbou smrti, tuto tezi odvolat jako heretickou.

Ve 20. století se podařilo některá dogmata církve prolomit, a to pouze uznávaným vědeckým autoritám a současně církevním osobám – belgickému katolickému duchovnímu Georgesu Lemaître (1894–1966) a soustředěnému tlaku dvojice: katolickému filosofu Jacquesu Maritainovi (1882–1973) a dominikánu Maria Alaina Couturierovi. Uznání do té doby nepřijatelných myšlenek bylo příznivě přijato dokonce i papeži, také proto, že je výhodně využili ve svůj prospěch.

G. Lemaître byl jedním z průkopníků teorie vzniku vesmíru velkým třeskem. Nezávisle na Alexandru Fridmanovi odvodil v roce 1927 nestacionární modely vesmíru, které protirečily dosavadní představě vesmíru, jako od věků neproměnných těles. Dokázal

vesmír jako expandující dva roky před Edwinem Hubblem, který expanzi vesmíru na základě rudého posuvu, rovněž prokázal. Einstein uvěřil tomu, že se vesmír rozpíná, teprve když nahlédl do vesmíru největším teleskopem. Na základě teoretických prací G. Lemaîtrea rozpracovali teorii velkého třesku George Gamow a Ralph Alpher. Lemaître se proto často nazývá otcem této teorie.

Pod vlivem Lemaîtrea papež Pius XII. poprvé uznal před shromážděním Papežské akademie věd v roce 1951 myšlenku velkého třesku. Teorie velkého třesku, napohled tak ateistická, byla přijata církví takřka bez výhrad.

Později se k teorii stavěli veskrze pozitivně i Jan Pavel II. a ostatní papežové. Připouštěli, že „Velký třesk (a prvních

několik málo chvil po něm) byl nastaven tak, že na konci složitého procesu vývoje prvků ve hvězdách je zde člověk“.

Benedikt XVI. na tříkrálový svátek řekl, že vesmír představuje nevyčerpatelnou imaginaci Boha. Zároveň také zdůraznil, že církev se proti vědeckým teoriím v žádném případě nestaví. „*Když pozorujeme vesmír, jsme vyzýváni k tomu, abychom v něm četli něco hlubokého: moudrost Stvořitele, nevyčerpatelnou tvořivost Boha,*“ pokračoval papež v kázání k tisícům poutníků, kteří se při tříkrálové mši shromáždili ve vatikánské bazilice svatého Petra.“

Zdůraznil také, že vědecké teorie o původu a vývoji vesmíru i člověka nejsou v rozporu s vírou. Mnohé otázky totiž zůstávají stále nezodpovězeny. „*V kráse světa, v jeho tajemství, v jeho velikosti a v jeho racionalitě se jen můžeme nechat vést k Bohu, stvořiteli ráje a země,*“ dodal.

Benedikt XVI. pak například při hodnocení důsledků velkého třesku prohlásil, že vesmír není dílem náhody, jak by si někteří přáli, avšak nese stopy moudrosti svého tvůrce, nevyčerpatelné kreativity Boha, což je zřejmě nejvíce katolická pozice, která se k tématu dá zaujmout. Souhlasný výrok papeže Františka o evoluci a velkém třesku je tak jen kontinuálním navázáním na postoj církve i jejích vrcholných představitelů.

Podobné ústupky učinila církev i při chápání úlohy umění v kostelích a katedrálách.

Benediktinu Marie-Alain Couturierovi a filosofu Jacques Maritainovi vděčí **dějiny umění za jedny z nejvýznamnějších ústupků církve ve věcech umění.** Couturier dvaadvacetiletý syn venkovského mlynáře z Montbrisonu – současně impulsivní věřící a estét – zaostalost církve v oblasti umění počítal

jako nedůstojnou, a proto se brzy po svém příjezdu do Paříže v roce 1919 přehlásil z pařížské Akademie do právě založeného křesťanského malířského „bratrstva“, které vedl dnes znovu objevený a uznávaný symbolistní malíř Maurice Denis a jeho přítel Georges Desvalieres. Zakladatelům Ateliers d'Art sacré nešlo o nic menšího než o obrodu křesťanského umění ve Francii.

Couturier a Maritain byli častými hosty Denisových ateliérů, a Couturier společně sdíleli nadšení pro malířskou modernu. Definují si vzájemně své role. Hlavou rodícího se hnutí katolické obnovy, podivuhodné obrody francouzské katolické inteligence a kultury se stal filozof Jacques Maritain (1882–1973). Po osvobození Francie byl v letech 1944–1948 velvyslancem ve Vatikánu, kde se sprátemil s pozdějším s papežem Pavlem VI. a podílel se na formulaci Deklaraci lidských práv pro OSN i papežských dokumentů k sociálním otázkám.

Realizátorem nových myšlenek se stává Couturier. Nadchl se pro Matisse, Picassa a byl vášnivým čtenářem Le Corbusierova časopisu L'Esprit nouveau. Klíčovou událostí se pro něj (vedle pozdějšího trvalého přátelství) stalo především vydání Maritainova díla Umění a scholastika, které neotřelým způsobem znovuobjevilo učení svatého Tomáše Akvinského o kráse. Tento návrat ke kořenům působil v tehdejších poměrech docela revolučně.

Couturier se stále více dostává do pozice zprostředkovatele mezi současným uměním a církví. Východisko shledává tento avantgardní dominikán v klasické nauce o transcendentáliích, podle níž jsou pravda, dobro a krása zaměnitelné nezákladnější dále neredukovatelné kategorie bytí. Je zřejmé, že krása sama o sobě je právě dobro. Zde Couturier našel teologický most k tomu, jak se přiblížit nejsoučasnějšímu umění, zejména nefigurativnímu, které není definováno žádným obsahem. Rozhodující je jen kvalita. Ta však nespočívá v nějaké „přemíře a bohatství, ale v dokonalosti čistého díla. Kdyby naše kostely byly postaveny takto, mohly by opět začít učit svět tomu, že toho, co je podstatné, lze dosáhnout i s malými prostředky.“ Proto je lepší angažovat ty nejschopnější umělce bez ohledu na jejich konfesi a dát jim přednost před průměrnými „křesťanskými“ autory. Hlásá tézi: NAD OLTÁŘ JEN SOUČASNÉ UMĚNÍ!

Kostel v horském letovisku Plateau d'Assy (1950) se stal prvním místem, kde Couturier předvedl, jaké možnosti nabízí odvážný dialog křesťanství se současností. Spolu s farářem místního kostela Jeanem Devémym pozvali k výzdobě nejznámější žijící umělce. Georges Rouault, Jean Bazaine, Jacques Lipchitz a sám Couturier zhotovili vitraje, Pierre Bonnard obraz svatého Františka Saleského, Henri Matisse obraz svatého Dominika, Georges Braque svatostánek, Marc Chagall výzdobil křestní kapli, Fernand Léger opatřil mozaikou vstupní fasádu.

Světově známá Le Corbusierova kaple Notre-Dame du Haut v Ronchampu (1955) je příkladem setřetí hranic mezi architekturou a sochařským dílem a je asi nejjasnější „ilustrací“ Couturierových myšlenek. Tato výjimečná stavba překračuje všechny v dějinách sakrální architektury dosud

dodržované hranice a doslova rozděluje jejich moderní část na dějiny před a po Ronchampu. A přitom ji nestavěl žádný zaujatý katolík. Couturier zde v praxi předvedl, že „každý pravý umělec je inspirován. Již svou přirozeností, skrze svou bytost je připravený, otevřený pro duchovní inspiraci. – A proč ne pro příchod Ducha samotného, který vane, kam chce? Je slyšet jeho hlas, ale nikdo neví, ani kam jde, ani odkud přichází.“

To, co spojuje Couturainovo myšlení s církví je myšlenka, že právě skrze ryzi krasu se lze přímo přiblížit k duchovní rovině.

Tuzemská výzdoba sakrálních staveb moderními umělci

Ve Zlatých šedesátých vzešla řada významných církevních osobností v ovzduší církevního disentu a byla nakloněna ústupkům modernímu umění. Uznala, že obrazy některých výtvarných umělců jsou prodchnuty duchovním patosem a mohou se stát ozdobou sakrálních staveb. Nevidaným ústupkem režimu tomuto duchovnímu tlaku byly i výstavba nového kostela sv. Josefa v Senetářově, vyzdobeného křížovou cestou Mikuláše Medka. Stavba zcela unikla pohledu totalitní cenzury.

Jedovnický kostel stojí již od 13. století. Nynější kostel sv. Petra a Pavla postavený v druhé polovině 18. st. byl spolu s celým městečkem zničen požárem. V roce 1873 byl postaven oltář v pseudogotickém slohu.

V roce 1963 byl oltář vytvořen pražskými umělci Mikulášem Medkem a Janem Koblasou. Leptaná okna v presbytáři jsou dílem Josefa Istlera, oltářní mřížka (dnes zábradlí na kůru) je od Karla Nepřaše. Další úpravy v lodi realizoval brněnský umělec Ludvík Kolek. Mikuláš Medek ještě vytvořil oltář v dalším kostele oblasti Moravského krasu, v kapli Božského srdce Páně v Kotvrdovicích.

Zdeněk Jonák

S pastelkami po památkách

Evu Chupíkovou jsem poprvé potkala virtuálně. Na internetu. Malovala hedvábné šály. Krásně a jemně. Okamžitě mě napadlo, že pokud namaluje vily, budou to přesně ty, o kterých píšu. Požádala jsem ji o obrázek. Když mi ho poslala, bylo mi jasné, že bychom měly pracovat spolu. Tak vyšla naše první společná knížka – Zákeřné keře. Dostala několik cen a díky ilustracím se objevila i na několika výstavách, dokonce v zahraničí.

Eva Chupíková se od té doby etablovala nikoliv pouze jako výborná ilustrátorka, ale i jako autorka řady „tvorivých“ knížek a v poslední době též jako mimořádná fotografka. Vzhledem k tomu, že na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci vystudovala anglistiku a klasickou filozofii, je její záběr opravdu široký.

Eva Chupíková vytvořila několik autorských knih – Prázdninový deník, Moje hrady a zámky, Rodinné album. Za první dvě byla nominována na Zlatou stuhu, nejvyšší ocenění dětské literatury u nás.

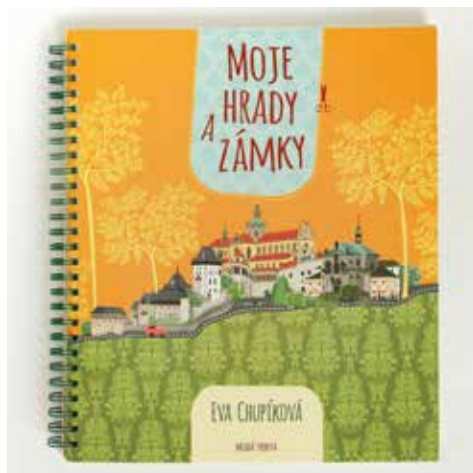
Za zvlášť pozoruhodné však považuji její knihy věnované oblasti, kde se historie

setkává s architekturou, tedy historickým památkám. Vždy se jedná o knížky určené nejen k prohlížení a ke čtení, ale také k tvoření – vybarvování, vystřihování, dokreslování, lepení.

Na historii Prahy a architekturu nejvýznamnějších památek se zaměřuje knížka Slohovník aneb Praha má styl (Albatros, 2017). Seznamuje děti se stavebními slohy významných pražských budov, jejich hlavními rysy. Můžete si vystřihnout a sestavit obrázek svaté Ludmily, poskládat románský ornament či se seznámit s renesančními oděvy. Knižka obsahuje dokonce návod, jak si (z papíru) vybudovat zařízením historickou komnatu. Rok nato následovala u stejného nakladatele knížka o Paříži (Slohovník aneb Paříž má šarm). Můžete si slepit a postavit skleněnou pyramidu v paláci Louvre, domalovat róbu Marie Antoinetty, vystřihnout a nalepit katedrálu Notre Dame, dokončit návrh saka z dílny Coco Chanel, vystřihnout cyklisty a postavit je na papírová Elysejská pole, aby se zúčastnili proslulého

po hradu navštívíte mimo jiné Bítov, Bouzov, Český Šternberk, Karlštejn, Křivoklát... Dále jsou k dispozici průvodci po zámcích (Červená Lhota, Hluboká nad Vltavou, Ratibořice, Opočno, Konopiště, Lednice atd.), zahradách a významných církevních stavbách (klášter Kladruby, Milevsko, Plasy, chrám svaté Barbory v Kutné Hoře a dalších). Všechny knížky čtenáře poutavým způsobem seznamují s historií dané památky a díky zábavným tvořivým úkolům nenásilně poučí o architektuře i dějepisu. Děti zaujaté dokreslováním, vystřihováním a lepení ani netuší, že se učí.

závodu – Tour de France. Nechybí ani Fantomas!

Obě knížky o velkoměstech jsou krásné, poučné a velmi působivé. Těžiště tvorby Evy Chupíkové ovšem spatřuji v jedinečných průvodcích po památkách Čech a Moravy určených dětem. Vycházejí v nakladatelství Hranostaj. Jedná se o téměř stovku pracovních sešitů, které tvoří několik řad – S pastelkami městem vás provedou např. Slavonicemi, Nepomukem, Zlínem či Tábořem. S pastelkami

Nepochybně se nemýlím, když řeknu, že ne jeden budoucí architekt, historik, památkář či učitel dějepisu najde cestu ke svému povolání právě díky nápaditým tvořivým knížkám Evy Chupíkové.

Daniela Krolupperová

Školní jídelna - umění možného

Mezi rodiči i ve skupině Sousedi a sousedky z Hanspaulky se občas objeví kritika, či nějaké tvrzení o obědech ve školní jídelně ZŠ Hanspaulka. Do jídelny chodím, doma docela s úspěchem vařím, v otázce zdravého stravování mám také docela přehled, tak se pokusím o nezaujaté pojednání o školním stravování. Co jsem nevěděla, na to jsem se zeptala vedoucího školní jídelny ZŠ Hanspaulka pana Martina Průši.

Téměř každý z nás má nějaké zkušenosti s obědy ve školní jídelně. Většinou z doby před deseti, dvaceti i více lety. Za tu dobu prošly stravovací zvyklosti v rodinách určitým vývojem. Někde směrem ke zdravé výživě, někde spíše k rychlému stravování. To, co nám chutná, je výsledkem stravovacích návyků v našich původních rodinách, chutě poznané v dětství jsou základem našeho chuťového přijímání světa. Tam, kde tatínek odmítal špenát, se špenát na talíři neobjeví třeba ani v další generaci. Není to zase tak velká chyba, protože jeho výživová hodnota, která vytvořila železné svaly Pepka námořníka, byla shledána jako přehnaná, obsah železa byl o jeden řád nadhodnocen. Co se ale od dob vaší školní docházky téměř vůbec nezměnilo, jsou předpisy a nařízení pro školní stravování. Pro jídelny je závazný obsah spotřebního koše, který obsahuje průměrnou měsíční spotřebu určitých druhů potravin (maso, mléko, tuky, ryby, cukry, luštěniny, brambory, mléčné výrobky, ovoce, zelenina) na jednoho strávnicka a je starý nejméně 15 let. Za tu dobu se toho v životě dětí změnilo poměrně dost. Ubylo pohybu, změnily se chuťové návyky, nezměnila se póza v pohrdání jídlem ze školní jídelny. To je patrné hlavně u žáků 2. stupně a občas i u rodičů. Ve školních jídelnách se vyhodí spousta jídla a je jedno, jestli je k obědu

pečené kuře, svíčková, nebo hrachová kaše. Mám osobní zkušenost s chlapčkem, který nesl vyhodit celé kuřecí stehno, protože „jsou v něm kosti“. Každému se nezavděčíte.

Vaření jídel ve školní jídelně se od domácího vaření přeci jenom trochu liší. Vaří se podle předem stanoveného jídelníčku, který musí v měsíci zahrnovat všechny složky spotřebního koše, musí zároveň splňovat zásady zdravé výživy a závazný je i měsíční rozpočet, do kterého se nákup potravin musí vejít. Pro školní jídelny existuje řada neoficiálních doporučení, které jídelny většinou dodržují: např. knedlíky jen dvakrát za měsíc, jednou houskové, jednou bramborové, sladká jídla také jen dvě do měsíce, dvakrát měsíčně ryba, dvakrát luštěniny. Jsou i další omezení: nudle s mákem nemohou být proto, že dají málo práce. Ovocných knedlíků byste museli do oběda zabalit minimálně 1200–1500 kusů. V naší školní jídelně se totiž nevaří z polotovarů, nepoužívají žádné

To je porce

To je zbytek na vyhození

umělé přípravky ani dochucovadla, vaří se pouze z čerstvých potravin.

Další rozdíl v přípravě jídla ve školní jídelně, který má vliv na složení jídelníčku je technologie přípravy jídla. Na přípravu těsta se používají výkonné stroje. Knedlíky v jídelně připomínají ty kupované. Také jsem si to myslela, ale jsou čerstvé, jen technologie – hnětení a vaření v páře – je podobná. Bramborová kaše je opravdu z čerstvě uvařených brambor, vymíchaná do hladka, není tedy z prášku. Při přípravě oběda musí pracovníci kuchyně brát ohledy na to, kolik času trvá příprava jídla v jednom zařízení a kdy se uvolní pro přípravu další části oběda. Maso a masové vývary se připravují přes noc v multifunkční varné pánvi při pomalém vaření na nízkou teplotu. Proto jsou všechna masa na talíři tak krásně měkká a vývary chuťově výborné.

Škola se stále snaží o zkvalitňování školních obědů. V současné době si děti mohou vybrat ze dvou jídel, jedno je vždy bezmasé, s převahou zeleniny. Je to jedna z možností, jak děti seznámit s novými druhy potravin, se kterými se doma třeba nesetkají. Na talíři najdou jídla s batáty, sójovými klíčky, bambusem, tofu, pohankou, cizrnou,

ale i tuňáka. A co se týká masa, školní jídelna dává přednost zdravějším bílým masům (drůbež, ryby), červená masa, která jsou asi dvakrát do měsíce, jsou zato kvalitní. S tučným vepřovým se děti nesetkají, vaří se z vepřové pečeně, kvalitního hovězího.

Změny k lepšímu ve školní jídelně mají ale své limity dané legislativou a platovými podmínkami. Vedoucí školní jídelny se zajímá o nové trendy ve stravování dětí předškolního i školního věku. Hledá inspiraci v jídelnách mateřských škol, i soukromých. Vařit v soukromé mateřské škole je vaření v jiných podmínkách. Malý počet jídel dává možnost improvizace, plat v takové kuchyni se s platy kuchařek v naší školní jídelně nedá srovnat. Tam rodiče připlácejí na plat kuchaře, kuchařky v naší jídelně pracují za plat blízký minimální mzdě. Stanovený mzdový fond neumožňuje ohodnotit kuchařku, která vaří lépe.

V současné době se v tisku také píše o školních jídelnách, které vaří z místních surovin dodávaných z farem z okolí. Čertovo kopytko je v tom, že školní kuchyně potřebuje mít jistotu, že potřebné potraviny dostane včas a v potřebném množství. Kdo vaří pro jednu mateřskou školu,

může něco v jídelníčku změnit, chybějící množství zeleniny dokoupit v nejbližším obchodě. Pokud ale vaříte denně 600 obědů, musíte mít záruku, že budete mít z čeho uvařit.

Dalším problémem školní kuchyně je plýtvání potravinami. Denně se vyhodí asi 50 obědů, které si strážníci nevyzvedli, je spousta vyhozeného jídla z nedojedených porcí. Dnes již nikdo nenutí děti, aby dojídaly. Zkuste si na chvíli stoupnout k okénku, kde se vrací použité nádoby a ze zbytků na talířích vám bude smutno. Nesnědeného jídla je škoda, musí se vyvážet jako gastroodpad, žádný pašák si na něm nepochutná. Ani zbylé obědy nenajdou uplatnění u bezdomovců, předpisy to u příspěvkových organizací nedovolují.

V současné době se pět pražských škol zapojuje do vzdělávacího projektu Smart Food. Tento projekt připravený ve spolupráci Pedagogické fakulty UK a Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně chce děti odnaučit plýtvat potravinami a zlepšit jejich vědomosti o spotřebě jídla. Přitom výroba potravin a následné plýtvání jsou spolu s dopravou hlavními faktory, které negativně ovlivňují udržitelnost života na naší planetě (viz článek Chováme se ekologicky? v tomto čísle). Projekt by se měl rozšířit do všech základních škol, které o něj budou mít zájem. Pro školy budou vytvořeny učebnice a instruktážní videa. Děti se naučí, jak potraviny rozumně nakupovat, uchovávat a zpracovávat. Autoři projektu si pochvalují, jak se za poslední dva roky snížilo plýtvání potravinami a připisují to informační kampani. Domnívám se, že hlavní podíl na šetření potravinami mají a budou mít ceny. Při rozumném nakládání s potravinami může průměrná rodina ušetřit ročně přes 40 tisíc korun.

Mohou rodiče ovlivnit to, jak se ve školní jídelně vaří? Představa, že když si platím obědy, mohu do toho mluvit, platí jen z části. Částka, kterou platí strážník, je jen menší částí nákladů na školní stravování. Názor na to, co se ve školní jídelně vaří, je výsledkem kompromisu. Svůj názor má kvalifikovaný vedoucí školní jídelny, který odpovídá za kvalitu obědů, připravuje jídelníček a receptury, musí se vejít do rozpočtu. Svůj názor má i vedení škol a také stát, který obědy finančně dotuje až 60 procenty. Ten své požadavky sděluje prostřednictvím vyhlášky 107/2005 o školním stravování, která stanovuje finanční limit na nákup potravin a tzv. spotřební koš – průměrnou měsíční spotřebu potravin na jeden oběd a také vyhláškou 137/2004 obsahující hygienická pravidla, kterými se školní jídelna musí řídit. A ta jsou často tak přísná, že prakticky omezují přípravu určitých jídel, u některých ji dokonce vylučují. Rodiče hradí pouze náklady na potraviny, mzdové a režijní náklady hradí zřizovatel (stát). Své požadavky a představy o tom, jak má oběd vypadat, často ovlivněné médií, mají děti i jejich rodiče. Zatímco škola a stát vědí, že se musí pohybovat v rámci platných předpisů, představy rodičů a dětí jsou mnohem širší. Každému chutná něco jiného a něco nechutná. Tomu se nemusí vždy podvolit školní jídelna. Stravování ve školní jídelně není povinné, lze si vybrat ze dvou jídel, nebo oběd, který dítěti nevyhovuje, odhlásit. Přesto si dovoluji tvrdit, že v naší školní jídelně se vaří dobře. O tom svědčí i velký zájem o stravování mezi hanspaulskými seniory, i když za oběd zaplatí téměř 100 Kč. Pokud chcete zjistit, jak zdravé je stravování v naší školní jídelně, podívejte se na www.zdravaskolnijidelna.cz/o-projektu a zkuste vyplnit dotazník.

L. Čumplová

Seznam živností na Hanspaulce ve třicátých letech - 3. část

Ve 3. části ukávek z reklamního sešitu z třicátých let, který obsahuje „Seznam obchodů, živností a nákupních pramenů na Hanspaulce“, jsou pro mě nejzajímavější inzeráty z náměstíčka Na Hanspaulce. Sice jsme měli pro každodenní nákupy nejbližší obchod za rohem, ale pro nějakou výjimečnost jsem tam občas poslán byl. Bylo mně, v půlce let padesátých, osm let, a cestu jsem měl naučenou. Ono náměstíčko je právě v polovině mé tehdejší cesty do školy.

Třeba řezník pan Novotný. Ten provozoval své řeznictví jako soukromník nejspíš ještě v padesátých letech. Co se mně líbilo nejvíc, byl malý, žlutý nákladáček, zaparkovaný před řeznictvím. S ním si jezdil pan Novotný pro maso na jatka osobně. Vozil také zabijačkovou polévku, a právě pro tu jsem tam chodíval.

O tři domy dál, směrem k dnešní samoobsluze, v čísle 24, měl obchod s potravinami pan Břečka a později pan Výborný. Do toho krámků jsem ale nikdy nezašel.

Zato na protějším rohu, po úhlopříčce, byl obchod manželů Urbanových! Dodnes tomu místu říkáme – my staří – náměstíčko u Urbana. To byli obchodníci! Vždy usměvaví, ochotní, všemi oblíbení. Ani to ale nestačilo. Podle jakéhosi tehdejšího stupidního předpisu nemohli pracovat spolu v jednom obchodě rodinní příslušníci. Několik let, než se poměry trochu zklidnily, tam pak prodávala paní Urbanová sama a pan Urban vedl obchod v prodejně Na Pernikářce. K němu jsem chodil pro drobný běžný nákup skoro denně. A rád.

V jižní frontě, v č.p. 799, je dodnes krámk, kde, podle Seznamu živnostníků, prodával pan Jaroslav Rolc. Měl ještě pobočnou prodejnu Na Pískách s ovocem a zeleninou a obchod se slovenskými víny na Národní

třídě. Prodejnu v č.p. 799 ale nejspíš provozoval jen krátce. Pak působil ještě v prodejně před Urbanovými, ale ani tam jej již nepamatují.

No, a na jihovýchodním rohu náměstíčka, v domě Beránkových, byla slavná restaurace! Nejprve ji provozoval pan Denk, jenž ve svém inzerátu (viz 1.část v čísle 3/2021) připomíná krásný pohled na Prahu (jižní strana ulice Na Viničních horách ještě nebyla zastavěna řádkami domů), a pak dlouhé roky pan Tyšer. Hospoda U Tyšerů, to byl pojem, i když se oficiálně jmenovala Na Pískách. Po roce 1948 byla ale znárodněna a vše bylo jinak. Výčepní se tam často střídali, a z verandy, kde je dnes lékárna, bylo zřízeno tzv. agitační středisko Národní fronty. Od toho střediska byl též vypravován prvomájový průvod místních občanů a školních dětí (od páté třídy včetně). Od rána se pochodovalo přes Hradčany, Malou Stranu a Nové Město, a oklikou horem přes Václavské náměstí. Těch devět kilometrů by problém nebyl. Ale to neustálé čekání na každé větší křižovatce, aby organizátoři akce plnili Václavák plynule, směřující proudy z celé Prahy! Praha 6, jako tehdy vzdálená část Prahy, se dostala pod tribunu až v poledne. Alespoň že domů se šlo již kratší, přímou cestou, bez postávání. Soudím, že si dnešní pátáci něco takového rádi odpustí.

Ale život se odvíjel naštěstí i jinými cestami. Pod známým názvem Houtyš se v sedmdesátých letech stala hospoda zázemím pro Hanspaulskou ligu a později pro hanspaulské hudební skupiny.

Ve spolupráci s Beránkovými připravujeme podrobnější článek o historii této významné hanspaulské hospody.

Ladislav Trojan

Nově zařízená

„Lékárna na Hanspaulce“

bude otevřena počátkem
září 1933, v domě p. Ing.
Charváta, roh ulice
Na Pískách a Na Hanspaulce.

Bude vydávati léčiva na účet všech
nemocenských pojišťoven a fondů.

Ph. Mr. A. Schmaus.

la maso - sádlo - uzeniny

Jaroslav Novotný
ul. Na Hanspaulce č. 817.

Za důvěru – jakost!

DOBŘÍ RADIOAPARÁT NEMUSÍ BÝT VŽDY DRAHĚI

Deset tisíc spokojených majitelů stíněného duplexu TELEFUNKEN 250 spec. Vám to potvrdí. Stojí s lampami jen Kč 1.455.—.

I TELEFUNKEN 500 SUPERHET — pravý »super«, který ovládá dnes svět, daleko předčí svou kvalitou cenu. Neslyšel jste dosud tak skvělé reprodukce! A při tom nevyžaduje obsluhy — obslouží Vás sám. Cena i s lampami Kč 4.245.—.

Přesvědčte se sám a poslechněte si tyto přijímače u dobrého radioobchodníka.

TELEFUNKEN

Čeněk Curt Mündel
Hanspaulka, Na Pískách čis. 63.

Modní salon

Anda Řeháková,

Dejvice-Hanspaulka, Na Pískách 1160

Pláště, kostýmy, komplety, sportovní obleky, různé toalety pro každou příležitost v nejelegantnějším provedení.

Lakýrníci, viz natěrači!

Lahůdky:

- Břečka Antonín, Hanspaulka, Na Hanspaulce 24.
Dlabač Václav, Hanspaulka, Za Hanspaulkou 877, n. 9.
Kovář Jaroslav, Hanspaulka, Za Hanspaulkou, Náměstí 876.
Mareš Karel, Hanspaulka, Na Šafránce 14.
Náprstek Karel, Hanspaulka, Na Pískách 42.
Ročej Jaroslav, Hanspaulka, Na Hanspaulce čís. 799, n. 45.

Lékaři:

- MUDr. Karel Čížek, Hanspaulka, Na Pernikářce 35.
MUDr. Engel Alex., Hanspaulka, Na Pískách 39.
MUDr. Engel A., Hanspaulka, Na Pernikářce 35.
MUDr. Kellnerová Jarmila, Hanspaulka, Na Pískách 26.
MUDr. Růžička Josef, Hanspaulka, Na Pískách 30.
MUDr. Petrov Vasil, Hanspaulka, Na Pískách 31.

Malíři pokojů:

- Dušek Josef, Hanspaulka, Synkovská 4.
Habada František, Hanspaulka, Nad Šárkou 39.
Přáda Emil, Hanspaulka, Na Pískách 977.
Štrnad Václav, Hanspaulka, Na Pískách 46.

Doporučuje se

Modní salon
Anna Faulhammerová
Dejvice-Hanspaulka,

ulice Na Hanspaulce 1015, nové 35.

**Kubánkova
cukrárna**

Na Hanspaulce,

doporučuje svoje prvotřídní výrobky.
Smetana, dorty, čajové pečivo, čoko-
lády a bonboniéry všech značek.

Naším heslem vždy
„Jakost vítězí.“

**Kazilovo
cukrářství**

Hanspaulka, Na Pískách 26.

Denně čerstvé zboží nejlepší jakosti,
jakož i všeho druhu pečiva a domácí-
ho výtečného chleba.

Jediný podnik toho
druhu na Hanspaulce.

Největší lahůdkářský a koloniální závod
na Hanspaulce

JAROSLAV ROLC,

Náměstí, Na Hanspaulce čp. 799, nové 45.

Káva - ovoce - likéry a minerální vody.

První detailní prodej slovenských vín
z hlav. závodu

Praha II., Národní tř. 8.

Spec. prodej ovoce a všeho druhu zeleniny
v odboč. závodě

Na Pískách 1180, n. 76.

Čokoláda - Kakao - Cukr

Čaj - Jemné druhy kávy

Antonín Břečka,

Dejvice, Hanspaulka, Náměstí 814.

Vína - likéry - minerální vody.

Sýry - salámy - jižní ovoce.

Ing. Pravoslav DYNBYL

* 4. 10. 1928 - † 25. 12. 2021

Bratr Dynybyl pocházel ze sokolské rodiny. Jeho otec byl cvičitelem v hanspaulském sokole a Slávek pokračoval v jeho stopách. Byl jako on cvičitelem oddílu mladších a starších žáků. Po roce 1990 po obnovení Sokolské jednoty na Hanspaulce, o které se spolu s dalšími nemalou měrou zasloužil, byl zvolen naším prvním novodobým a opravdu dlouholetým náčelníkem mužských složek. K tomu v letech 1995–2002 zastával i funkci náčelníka v župě Podbělohorské. V roce 2010 byl oceněn bronzovou medailí ČOS za obětavou činnost ve prospěch sokolského hnutí.

Od začátku, nejdříve ještě jako cvičitel v TJ Spartak Dejvice, pak po znovuoobnovení Sokola na Hanspaulce, vedl oddíl mladších a starších žáků. Vychoval tak nejen mnoho dětí k pohybu, ale i mnoho příštích cvičitelů a svých nynějších pokračovatelů v Sokole Hanspaulka. Náplní jeho hodin byla sokolská všestrannost, cvičení na gymnastickém nářadí, cvičení s náčiním, šplh, základy atletiky, míčové a gymnastické hry.

Cvičení vždy přizpůsobil příslušné věkové kategorii. Byl přísný, ale měl i velký smysl pro humor. Zálibou, která byla pro něj zcela typická, bylo cvičení na hudbu. Měl rád sokolské pochody. Na to si z jeho hodin mnozí pamatují. Se svými svěřenci se zúčastnil bezpočtu závodů v gymnastice a atletice, neúnavně s nimi podnikal různá soustředění a letní tábory a nevynechal snad žádnou z nejrůznějších sportovních i společenských sokolských akcí.

Práci s mládeží věnoval doslova celý svůj život a v této souvislosti je nutno zmínit i to, že se velmi aktivně zasadil i o vznik hanspaulského skautského oddílu Javor. Byl už u jeho zrodu, u prvních základů v roce 1970. Právě díky obětavým lidem, jakým byl i Slávek Dynybyl, a jejich každodenní trpělivé práci v tehdejší turistickém oddílu ještě při TJ Spartaku Dejvice, rostlo podstatně podhoubí k cílené i když v podstatě skryté skautské výchově. Ta umožnila pak navázat na tradici skautingu velmi přirozeně a skoro ze dne na den. To nebyla náhoda, že se Turistický oddíl mládeže TJ Spartak Dejvice, přejmenoval v roce 1990 na Skautský oddíl Javor a že, díky rozhodnutí tehdejšího výboru Sokola, dodnes sídlí

v naší sokolovně. To je zásluha konkrétních lidí a mezi nimi i Slávka Dynybyla.

Slávek byl ale předně nadšeným cvičitelem a Sokolu věnoval asi nejvíc své energie. Ve výčtu sokolských sletových skladeb, které secvičoval anebo ve kterých sám cvičil, bychom mohli pokračovat dlouho. Nesmí chybět alespoň zmínka o sletu Rakouského sokola ve Vídni v roce 1990. Tehdy vedl nejen společné secvičení všech žáků ČOS v Tyršově domě, ale pak, ve Vídni, pomáhal s organizací vystoupení žáků. Sám tam ještě cvičil i v koedukované skladbě pro muže a ženy na hudbu poslední věty Dvořákovy Novosvětské symfonie.

Zasloužil se tak s ostatními o velký úspěch, jaký čeští sokolové ve Vídni tehdy sklidili. Ve stejné skladbě vystoupil i v červenci 1990 na VII. sletu zahraničního Sokola v Paříži. Od roku 1990 nechyběl pak ani na jednom z Všesokolských sletů s výjimkou toho posledního. Neúnavně organizoval, secvičoval, působil i v celostátním vedení skladeb mladších žáků. S kolegy z Věrné gardy Hanou Blagodárnou se podílel na nácvičích cvičení Věrné gardy, která je vždy nejodhodlanější složkou sletových dní. Až do pozdního věku nikdy nechyběl v řadách Věrné gardy, ostatně. Naposledy ještě cvičil na Sokolském Brně v roce 2015 a pak se stejnou skladbou o rok později na naší akademii.

Ze vzpomínek jeho kolegů – Sokolů:

Cvičení Věrné gardy sklízí vždy velké ovace, protože jejich elán je inspirací pro nás pro všechny. To ale platí i konkrétně o Slávkovi, byl a je skutečnou inspirací. Skromný, ale mluví za něj jeho práce.

Vzpomínka na Slávka mám několik. Ty, o kterých píšu, jsou tak 50 let staré.

Z cvičebních hodin, kdy nás jako žáky vedl, mám nejvíce v paměti uloženo

Slávkovo nadšení pro nácvičky veřejných vystoupení a pochody se zpěvem.

O pár let později jako začínající cvičitel žáků jsem od něj před cvičební hodinou vždy dostal malý lísteček s podrobným popisem, jaké máme náradí a co na něm máme s žáky cvičit. Tyto sepsané pokyny od něj dostal na začátku hodiny každý cvičitel družstva. Za dalších cca 40 let mé cvičitelské praxe jsem se už nikdy s tak pečlivou přípravou cvičební hodiny nesetkal.

Hlubokou vzpomínku mám na Slávka též z prvního tábora oddílu pobytu v přírodě v roce 1972 (dnes skauti – středisko Javor), kde se Slávek s čilostí sobě vlastní po ránu radostně koupal v potoce a pak mokrý vesele obíhal okolo nás. Myslím, že prakticky vždy byl jediný, kdo se ráno koupal.

Rovněž zorganizoval a secvičil ranní probuzení tábora kapelou. Slávek s houslemi a několik kluků s kytarami a dalšími nástroji nám tak každé ráno zahajovali nový den: „Vstávej, vstávej kafe je vařený, vstávej ...“

V posledních letech jsem se s ním potkával jen zřídka, ale stále mi imponoval. A to jednak úžasným – vzpřímeným držením těla a rovněž tak svým stálým optimismem.

Díky Slávkovi.

**Martin Knapp - dlouholetý člen Sokola
a skautského oddílu Javor**

Osobně rozdělují všechny, kteří cvičí nebo nějak pozitivně konají kolem kterékoli sokolské jednoty nebo obce sokolské, do tří skupin:

První – chodí cvičit do Sokola – to je dobře. Druzí – jsou sokolkami a sokoly – Ti se vyznačují jakoukoliv pozitivní činností ve prospěch jiných či ve prospěch sokolské jednoty nebo Obce sokolské. Právě členové této druhé skupiny jsou základním pilířem každé sokolské jednoty. Zde je právě

Slávkova zásluha, že ze mne udělal sokola – v oddíle žáků pod jeho vedením jsem se stal pomocným cvičitelem, cvičitelem, až nakonec i starostou hanspaulské jednoty. A třetí skupina – to jsou sokolky a sokolové, kteří Sokolem ŽIJÍ. Toto bylo právě Slávkovo místo – celoživotní práce všeho druhu pro sokolské myšlenky, cvičení a sokolskou jednotu. Slávek nebyl jen členem Sokola, on Sokolem žil!! Slávkův syn Vojta napsal o svém otci: „Sokol byl jeho životním posláním, štěstím i společenstvím.“ Lépe a přesněji to nelze napsat!

**Jiří Frynta - cvičenec, učitel,
bývalý starosta Sokola Hanspaulka**

Slávek Dynybyl bydlel v menší vilce neda-leko od našeho domu. Nebyl to přímo náš soused, ale dost často jsme se potkali jen tak na ulici. Byl totiž, navzdory svému nevelkému vzrůstu, nepřehlédnutelnou postavou. Vlastně spíš figurkou, ale v tom nejlepší slova smyslu. Kdybych byla Janem Nerudou, určitě bych napsala Hanspaulské povídky a Slávek Dynybyl by se stal jednou z hlavních postav. Povídka by se mohla jmenovat třeba O malém páno-
vi z malého domečku.

Slávek nebyl výjimečný svou výškou, ani svým oblečením. Velmi výrazný a po-

ně typický byl za všech okolností vzpřímený postoj a absolutně rovná záda. Postupem času, když jsme se začali potkávat i při organizaci různých sokolských akcí, jsem si uvědomila, že to není jen fyzický rys, ale že Slávek je prostě rovný člověk po všech stránkách. To, že byl také vtipný, vědí všichni účastníci valných hromad v našem sokole a to, že byl občas i přísný, si pamatují mnozí i dost divocí kluci, jimž dělal dlouhá léta cvičitele. Pro mě byl ale hlavně tím rovným člověkem.

V posledních letech jsem již Slávka nepotkávala a místo „malého domečku“ stojí dnes mnohem větší, zatím nedokončená nová vila. Kdykoli ale jdu kolem, vzpomenu si na Slávka Dynybyla a podvědomě narovnáвам páteř. A snažím se, aby to bylo i ve všech smyslech toho slova.

**Lucie Ježková, současná starostka
Sokola Hanspaulka**

Slávka Dynybyla znám celý svůj sokolský život. Měla jsem tu čest se s ním potkávat v Sokole, při nácvicích, sletech i společenských akcích mimo tělocvičnu. Bylo by toho na mnoho stran, kdybych to všechno chtěla vylíčit, Slávek byl osobnost velmi aktivní a nepřehlédnutelná.

Podělím se ale teď jen o vzpomínku na poslední osobní setkání. Na jaře 2020, po prvním lockdownu, kdy se na delší dobu zastavilo naše cvičení, nesli jsme odloučení od sokolských aktivit všichni velmi těžce. Ne jinak členové Věrné gardy. Členové Věrné gardy, na rozdíl od většinové společnosti, nejsou zvyklí na nečinnost a izolaci.

Proto jsme pro ně, jakmile to šlo, pořádali společné vycházky do různých

pražských parků, aby se negativní vlivy nečinnosti a izolace nepodepsaly na jejich psychice a zdraví. Hned při plánování první vycházky jsem samozřejmě zavolala i Slávka, přestože jsem věděla, že ho jeho věk a zdravotní stav už velmi omezuje. Volala jsem mu ještě den před vycházkou a on se omlouval, že by přišel moc rád, ale asi nepřijde, protože má problémy se stabilitou. Když jsme ale dorazili do Stromovky vchodem od nádraží Bubeneč, potkali jsme tam Slávka s vnukem. Byl velmi rád, že nás vidí, ale byl překvapen, co tam děláme. Věk a nemoc už jeho krátkodobou paměť měla ve své moci. Jeho vnuk nám pak vysvětlil, že děda projevil přání jít do Stromovky právě v tu konkrétní dobu, ale nedokázal mu vysvětlit proč. Věděl jen, že tam chce být. Na tu chvíli se mu podařilo svou nemoc porazit a my měli jedinečnou příležitost se osobně setkat, pozdravit se, popovídat si. Viděli jsme se s ním, symbolicky, na první sokolské akci, na prvním setkání Věrné gardy po lockdownu.

Budu určitě mluvit i za ostatní, když řeknu, že jsme měli Slávka opravdu rádi, jako obětavého, přátelského člověka s neúnavným elánem, který pro Sokol doslova žil. Vážili jsme si ho za všechno, co pro společnou věc a ideály, ale i konkrétně pro každého z nás, udělal. Po té smutné zprávě, že na Boží hod Vánoční, Slávek Dynybyl zemřel, bylo samozřejmé, že jsme se s ním, za Sokol Hanspaulka přišli rozloučit. Poslední rozloučení se konalo 31. 12. 2021 v kostele u svatého Matěje. Sokolové stáli u jeho rakve čestnou stráž, jako projev nejvyšší úcty, která mu plným právem náleží.

*Anna Horáková,
náčelnice ženských složek, Sokol Hanspaulka*

Sokolský zimní výlet

Dne 4.12. jsme se v 8 hodin sešli na Smíchovském nádraží. Všichni se těšili, až v 8.46 vyrazíme směr Křivoklát. Cesta trvala asi hodinu a půl a díky kolektivnímu zpěvu rychle utekla.

První zastávka byla v Infocentru na Křivoklátě, kde jsme po splnění úkolů obdrželi spoustu dáreků.

Vystoupili jsme prakticky u hradu, stačilo jen vyjít kopec. Na hradě se nás ujala milá průvodkyně, která nám s poutavým výkladem ukázala nádvoří, trůnní sál, vězení, knihovnu a dozvěděli jsme se i mnoho dalšího. Vyprávění bylo zajímavé a poučné.

Posilnění obědem z vlastních zásob jsme si šli prohlédnout stánky na nádvoří, nakoupili dárky rodinám a občerstvení na zbytek odpoledne.

Potom jsme se vydali na Dendrologickou stezku, a za splnění úkolů jsme dostali nadílku od Mikuláše a anděla. To už ale byl čas na cestu k vlaku, a tak jsme pomalu vyrazili lesem k nádraží.

Cestou domů jsme ještě dojedli poslední dobrotu a v 16.42 se už rozdělili opět na Smíchově.

Výlet se nám moc líbil a už se těšíme, až zase někam vyrazíme. Doufáme, že naši cvičitelé Petr a Štěpánka něco skvělého zase vymyslí!

*Za oddíl Žactva T.J. Sokol Praha - Hanspaulka
Anna Stegbauerová*

Kulturní stopy oslava farnosti

Nový film o farnosti

V předvečer slavnostní bohoslužby u příležitosti 250 let svatomatějské farnosti, tedy 25. září, byl na faře představen unikátní projekt, film o historii farnosti, s ohledem na všechny faráře a administrátory, kteří ji spravovali, a také s půvabnou připomínkou toho, jak se původní matějská pouť, situovaná zde, vtiskla do plánů a výletů našich předků. Konečnou podobu filmu vytvořil Jaromír Tužil, za vydatného přispění materiálů z Národního archivu, které pomohl získat Vojtěch Pokorný, a také obsáhlého fotoarchivu farních akcí, jak je dokumentuje již několik desetiletí rodina Novákových, a s podporou dalších farníků. Pro velký zájem se film promítal hned večer v repríze, aby jej všichni přichozí měli možnost vidět. A další repríza se konala krátce před zpřístupněním výstavy.

Výstava k 250 letům farnosti

Mezi 15. prosincem a 31. lednem 2022 bylo ve vypouklých výstavních vitrinách pouliční galerie Skleňák možné volně navštívit výstavu, kterou se symbolicky završily oslavy výročí farnosti svatého Matěje. Praha 6 s laskavou podporou radní Evy Smutné poskytla prostor a výstavní tisk včetně fotografií velkého formátu. Nad tématy panelů, jejich obsahy a také nad tipy k doplnění expozice, se ve volných chvílích, a hlavně v mailové komunikaci, scházel tým pod vedením Marie

Kuldové. Díky tomu se mohla zapojit snadno do tvorby i grafička Kateřina Kučerová z Humpolce, která vytvořila logo a podobu plakátů k oslavám, proto bylo zcela pochopitelné, že scelila i grafiku výstavy.

Vzniklo tak 11 základních tematizovaných panelů a tři doplňkové. Na nich bylo možno najít například nejúplnější seznam všech duchovních správců svatomatějských, medailon otce Jana Machače, kterého mnozí ještě pamatují a který zásadně přispěl ke jménu farnosti, mapu s rozsahem farnosti včetně příslušných objektů, jako kaple, a také přehled historie kostela sv. Matěje od úplných počátků. Dále bylo možno zavzpomínat si na akce, které při farnosti tradičně probíhaly a některé ještě stále přetrvávají. Schválně, drazí čtenáři, na jakou nejdávnější akci spojenou s farností si vzpomínáte? Jmenujme namátkou třeba Andělské zastavení Lucie Chmelové, Malování na chodníku, Misijní koláč, působení výtvarnice Báry Hubené, která dlouhou dobu tvořila plakáty akcí a sama taktéž organizovala na faře tvořivou dílnu. Další panel patřil zásadní umělecké a folklorní tradici farnosti, a to každoročnímu perníkovému betlému, který byl letos instalován ve vánočním čase už po padesáté. Nepostradatelnou součástí věhlasu farnosti je také hudební produkce, které patřil také jeden z panelů, kde byla uvedena v kontextu všechna slavná jména, která se hudební stopy účastnila. Jmenujme například skladatele Jaroslava Voříška, který komponoval i pro tento kostel, ale i zpěvačku a houslistku Beatu Altior, která se v posledních letech výrazně zasazovala o hudební dramaturgii kúru, Seriózní těleso,

jehož počinem jsou aktuální zpěvy. Oblíbená byla samozřejmě tradiční Rybova Česká mše vánoční, často obsazovaná i slavnými jmény operní scény.

A pokud již padla zmínka o kaplích, bylo zde možno nalézt mnoho informací a fotografií z akcí, kterými v současnosti ožívají svatomichaelská, trojiční a někdy i sedlecká kaple.

Vedle panelů byly na výstavě k vidění také krásné liturgické textilie z dřívějších dob farnosti, zapůjčené Arcibiskupstvím pražským, které o ně v současné době pečuje.

Vernisáž proběhla, kvůli tehdejším opatřením, velmi komorně, umístění výstavy ve venkovní galerii však umožnilo zhlédnout výstavu bez omezení v kteroukoliv denní i noční dobu.

Marie Kuldová

Jednotlivé kroky velkého výročí 250 let kostela sv. Matěje

1770 – zatím neznámým architektem postaven dnešní pozdně barokní kostel sv. Matěje nákladem Františka Xavera Strachovského, probošta Metropolitní kapituly u sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze

v pondělí 1. 7. 1771 – obnovena farnost (ta předchozí zanikla v souvislosti s husitskými válkami)

ve čtvrtek 4. 7. 1771 – novostavba kostela sv. Matěje byla požehnána („latinsky:“ benedikována)

v neděli 29. 9. 1771 – novostavba kostela sv. Matěje byla slavnostně posvěcena („latinsky:“ konsekrována) pražským pomocným biskupem Janem Ondřejem Kayserem z Kaysernu

v úterý 25. 2. 1772 – byl ustanoven („latinsky:“ instalován) první svatomatějský farář, kterým byl František Högner (farářem do roku 1800). Instalace proběhla na svátek sv. Matěje – v den poutní slavnosti; tento svátek připadal tři roky za sebou na 24. 2., ale o přestupném roce byl slaven 25. 2.

Marie Hodinářová

Poděkování na společném díle přípravy výstavy 250 let kostela sv. Matěje dále patří:

P. Matúši Kociánovi za úvodní úvahu s názvem: Co pro nás znamená kostel?

Václavu Brožovi za poskytnutí vypracovaného seznamu všech svatomatějských duchovních (farářů, kaplanů, farních vikářů, jáhnů aj.)

Vojtěchu Pokornému za sestavení přehledu zatím dostupné historie kostela, fary a farnosti

Marii Kuldové za přiblížení pojmu farnost a jeho vložení do místních souvislostí

Jarmile Novákové za utřídění poznatků ke třem slavným svatomatějským tématům: Matějské pouti, perníkovému betlému a P. Janu Machačovi

Adamu Slavickému (a skupině sdílných pamětníků), který na základě výpovědí pamětníků činného hudebního života svatomatějského kůru doplnil starší hudební dějiny o novodobé se závěrečným představením vlastního nejnovějšího hudebního souboru

Lucii Chmelové za chronologické sestavení všech doprovodných akcí otevřených i široké veřejnosti

Marii Hodinářové za přiblížení akcí, které jsou pořádány v rámci farnosti, avšak mimo kostel a faru čili v kaplích sv. Michaela a Nejsvětější Trojice

Jarmile Novákové, Janu Novákovi a Jaroslavu Novákovi za poskytnutí a neúnavné vyhledávání potřebných fotografií z vlastních zdrojů.

Dále patří poděkování fotografovi Zdeňku Nikelovi, jehož velkoplošné fotografie ve výstavním prostoru střídaly tematické panely.

Marie Hodinářová

Klimatická lípa profesora Bedřicha Moldana

Náš souseď prof. Moldan dostal loni v listopadu Cenu za komunikaci klimatu, kterou společně uděluje Informační centrum OSN v Praze a Učená společnost. Součástí této ceny je také živá lípa.

Na konci listopadu byla tato lípa slavnostně vysazena v parku pod zámečkem Hanspaulka, za přítomnosti zástupců radnice, Karlovy univerzity, České televize i dalších organizací. Díky covidovým opatřením nemohlo být, bohužel, přítomno více lidí.

Přejeme lípě, ať se jí dobře daří a doufáme, že bude mnoho let poskytovat stín návštěvníkům parku a prof. Moldanovi další roky aktivního života.

Jiří Dlouhý

Školní ulice Na Čihadle zůstává

Ve třetím čísle Hanspaulky jsme psali o projektu školní ulice před hanspaulskou školou. Ve zkušebním provozu se tento projekt osvědčil, rodiči byl přijat kladně, takže před školou v ulici Na Čihadle zůstává ráno mezi půl osmou a osmou hodinou zákaz vjezdu aut.

Názory na tuto změnu v dopravě byly zjišťovány v anketě, které se zúčastnilo 308 respondentů. 89 % rodičů vyjádřilo přání ponechat školní ulici Na Čihadle natrvalo. Zdůrazňovali hlavně větší bezpečnost a klidnější cestu do školy. Část rodičů vyjádřila přání zavést režim školní ulice i u dolního vchodu do školy v Sušické ulici či omezit ranní dopravu v širším okolí školy.

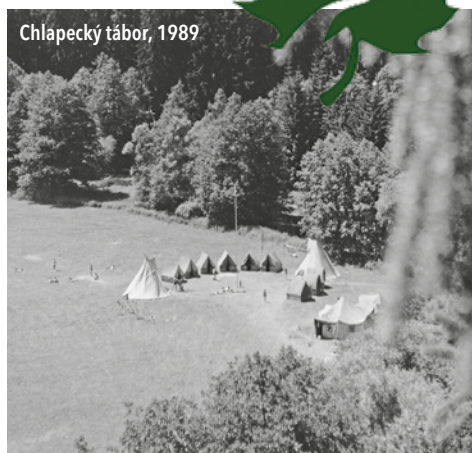
LČ

Skauti z Javoru slaví 50 let!

V sobotu 14. května se bude v Sokolovně slavit. A sláva to bude veliká, protože naše skautské středisko Javor, hanspaulská stálice, oslaví již své 50. narozeniny!

Hanspaulští pamětníci už nás jistě chtějí upozornit na nepřesnost. Turistický oddíl, ze kterého naše středisko vzešlo, přece vznikl už na jaře 1971. Půlstoletí měl tedy oslavit před rokem. Chtěli jsme, plánovali, ale přišel covid-19 a plány nám překazil. Kulatiny je ale třeba oslavit i se zpožděním. Proto zveme všechny čtenáře, současné i bývalé členy, jejich rodiče i naše příznivce na oslavu v hanspaulské Sokolovně.

Oslava proběhne v sobotu 14. května v odpoledních hodinách. Přijďte se podívat, jak se nám daří. Potkejte se s kamarády z oddílů a zavzpomínejte u fotek. A že jste dlouho nevážali *ambulák*? To snadno napravíte.

Program oslav a bližší informace na-
leznete začátkem května na našem webu:
www.javor.skouting.cz/

Těšíme se na vás.

**Za skauty z Javoru,
Eliška Trnková a Lucie Reinišová**

LIST VŠECH OBYVATEL HANSPAULKY A BABY
ČTENÍ O DNEŠKU I O DOBÁCH MINULÝCH

HANSPAULKA

VYDÁVÁ:

Tělocvičná jednota Sokol
a Základní škola Hanspaulka

Redakce: Mgr. Ludmila Čumplová

Redakční rada: Ing. Jiří Dlouhý, PhDr. Wanda Dobrovská,
Jiří Frynta, Mgr. Eva Hauserová, PhDr. Zdeněk Jonák,
Daniela Krolupperová, Mgr. Marie Kuldová, Libuše Novotná,
Ing. Ladislav Trojan

Za věcný obsah článků odpovídají autoři

E-mail redakce: casopishanspaulka@gmail.com

Grafická úprava: Markéta Jodasová

Korektury: PhDr. Zdeněk Jonák

Tisk: Kopírování Havránek, Jungmannova 3, Praha 1

Tělocvičná jednota Sokol Praha-Hanspaulka,

Na Hanspaulce 2, 160 00 Praha 6

Tel.: 233 333 820

Číslo účtu TJ Sokol: 162860329/0800,
variabilní symbol 05010

E-mail: info@sokol-hanspaulka.cz

Internet: <http://www.sokol-hanspaulka.cz/>

Základní škola Hanspaulka,

Sušická 29/1000, 160 00, Praha 6

Tel.: 224 310 365

E-mail: zshanspaulka@zshanspaulka.cz

Internet: <http://www.zshanspaulka.cz>

Děkujeme spolupracovníkům, kteří bez nároku na
honorář píší články,

obstarávají grafickou úpravu, korektury a distribuci.

Uzávěrka tohoto čísla 20. 2. 2022

Uzávěrka příštího čísla 22. 5. 2022

Časopis je vydáván s finanční podporou
Městské části Praha 6.

Časopis Hanspaulka na internetu:

<http://www.sokol-hanspaulka.cz/html/casopis.php>

INFORMACE

■ KNIHOVNA ŽŠ HANSPAULKA I PRO VEŘEJNOST

Přes devět tisíc knih pro děti i dospělé.

Vchod ze Sušické ulice.

Otevřeno:	Pondělí	12 - 18
	Úterý	9 - 15
	Středa	12 - 15
	Čtvrtek	10 - 18
	Pátek	12 - 15

O prázdninách zavřeno

Nový katalog školní knihovny na dolní liště
webové stránky ŽŠ Hanspaulka

<https://www.zshanspaulka.cz/index2.htm>

■ ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ PRO SENIORY - PRO ŽENY I MUŽE

Pondělí 10-11 hod. Sauna Hadovka

Pátek 10-11 hod. ŽŠ Hanspaulka

Cvičení je zaměřeno na udržení a zlepšení celkové
kondice, obsahuje mobilizační, posilovací a protahovací
cvičení. Věnuje se zejména oblasti páteře, pánve
(pánevního dna) a dolních končetin.

Kontakt: Mail: kate.jerabkova@seznam.cz

Web: www.katejerabkova.cz, Mobil: 603 471 634

■ HANSPAULSKÉ KALENDÁRIUM

- 5. 3. Šibřinky a Šibřinečky
- 12.-19. 3. Zimní pobyt oddílu rodičů a dětí
v Deštném
- 25. 3. Noc s Andersenem ve škole
- 9. 4. Putování za velikonočním vajíčkem
- 14.-18. 4. Velikonoční prázdniny
- 22. 4. Den Země
- 23. 4. Hanspaulské dovádění, Hanspaulcup
- 26.-27. 4. Zápis do 1. tříd
- 14. 5. Oslava 50. výročí skautského střediska
Javor
- 26. 5. Akademie Sokola

■ KURZ SPIRÁLNÍ STABILIZACE PÁTEŘE (SPS)

V gymnastickém sále ŽŠ Hanspaulka v pondělí 17-18 hod.

Usedlost Zlatnice

Foto z roku 1958

Foto z roku 2022